

รายได้กรุงเทพมหานครไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2559
(เมษายน 2559 – มิถุนายน 2559)

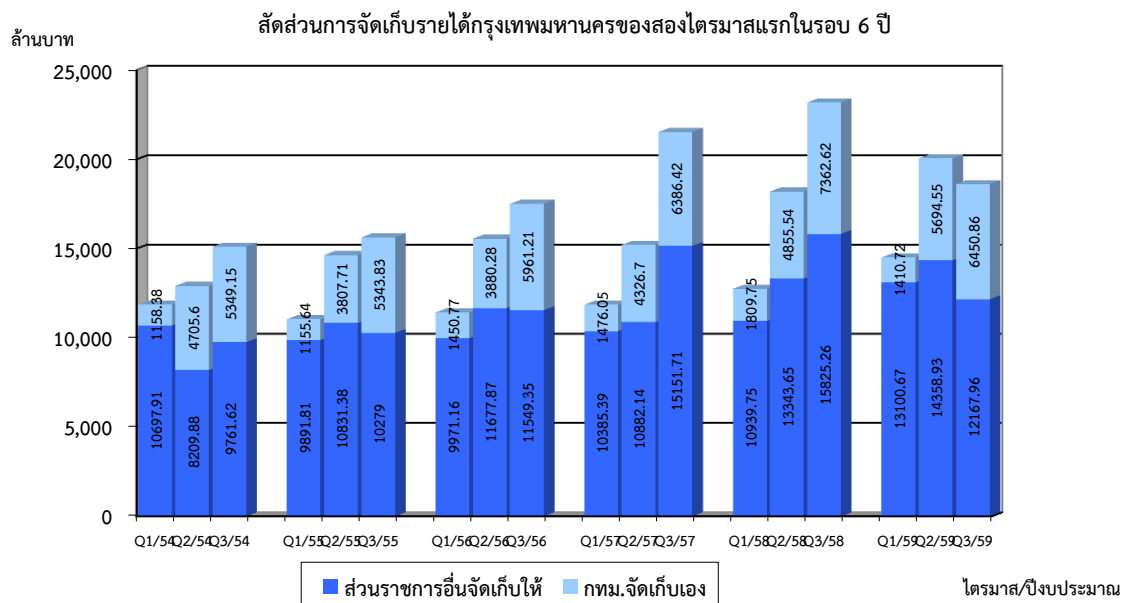
นางจุติมา รามัญศรี นักวิชาการคลังชำนาญการ
กลุ่มงานนโยบายรายได้และรายจ่าย
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง

ในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครได้ตั้งประมาณการรายรับ 70,000 ล้านบาท แบ่งเป็น รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง 15,200 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 21.71 ของประมาณการรายได้รวม และเป็นรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ 54,800 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 78.29 ของประมาณการรายได้รวม

ผลการจัดเก็บรายได้ในช่วงไตรมาสสามปีงบประมาณ 2559

ในช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บรายได้จริงทั้งสิ้น จำนวน 18,618.82 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 4,569.07 ล้านบาทหรือ ร้อยละ 19.70 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.11 จากประมาณการที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ของ 3 ไตรมาสแรกในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา พบว่า การจัดเก็บรายได้ทั้งที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองและที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ในช่วงไตรมาสสามจะมีจำนวน เพิ่มขึ้นกว่าช่วงไตรมาสแรกและไตรมาสสอง เนื่องจากเป็นช่วงเวลาของการรับชำระภาษีของกรุงเทพมหานคร จึงทำให้กรุงเทพมหานครจัดเก็บรายได้เองได้เพิ่มมากขึ้นในช่วงไตรมาสสาม และพบว่ารายได้จากภาษีที่ส่วน ราชการอื่นจัดเก็บให้กรุงเทพมหานครในช่วงที่ผ่านมา จะได้รับผลจากปัจจัยทางเศรษฐกิจทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ และปัจจัยทางการเมือง ซึ่งมาตรการและนโยบายด้านเศรษฐกิจและภาษีที่รัฐบาลออกมาเพื่อ กระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจจะกระทบโดยตรงต่อการจัดเก็บรายได้ของหน่วยงานภาครัฐและการจัดสรรรายได้ ให้กับกรุงเทพมหานคร โดยในปี 2554 เหตุการณ์อุทกภัยน้ำท่วม ในปี 2557 ผลจากการเปลี่ยนแปลงทาง การเมือง และในปี 2559 ผลของนโยบายภาษีลดค่าธรรมเนียมนิคมการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ทำให้กระทบ โดยตรงต่อการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครที่ลดลง และของหน่วยงานภาครัฐที่จัดส่งภาษีให้กรุงเทพ-มหานครในจำนวนที่ลดลงตามไปด้วย

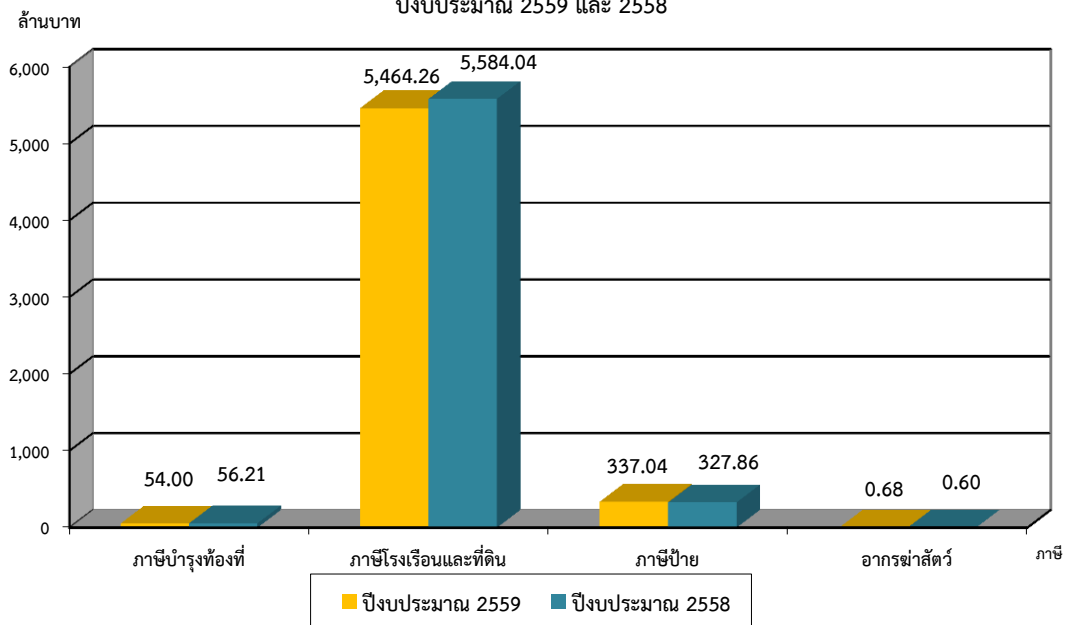
ทั้งนี้ การจัดเก็บรายได้ในไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2559 ที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว เป็นผลจากการลดลงของรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองและรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ในเกือบทุกประเภทรายได้และภาษี โดยมีรายละเอียดการจัดเก็บรายได้ดังนี้

รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง

การจัดเก็บรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองในช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2559 สามารถจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 6,450.86 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 คิดเป็น 911.76 ล้านบาทหรือร้อยละ 12.38 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.43 จากประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นผลมาจากการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ และค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ รายได้จากทรัพย์สิน และรายได้เบ็ดเตล็ดที่ลดลง (ตารางที่ 1, 2) โดยแยกพิจารณาได้ดังนี้

1. รายได้จากภาษีอากร สามารถจัดเก็บได้รวม 5,855.98 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 112.72 ล้านบาทหรือร้อยละ 1.89 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการสามารถจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.97 จากประมาณการที่ตั้งไว้ โดยผลการจัดเก็บภาษีอากร 4 ประเภทที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง แยกพิจารณาได้ดังนี้

เปรียบเทียบผลการจัดเก็บภาษีที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองในช่วงไตรมาสสาม
ปีงบประมาณ 2559 และ 2558

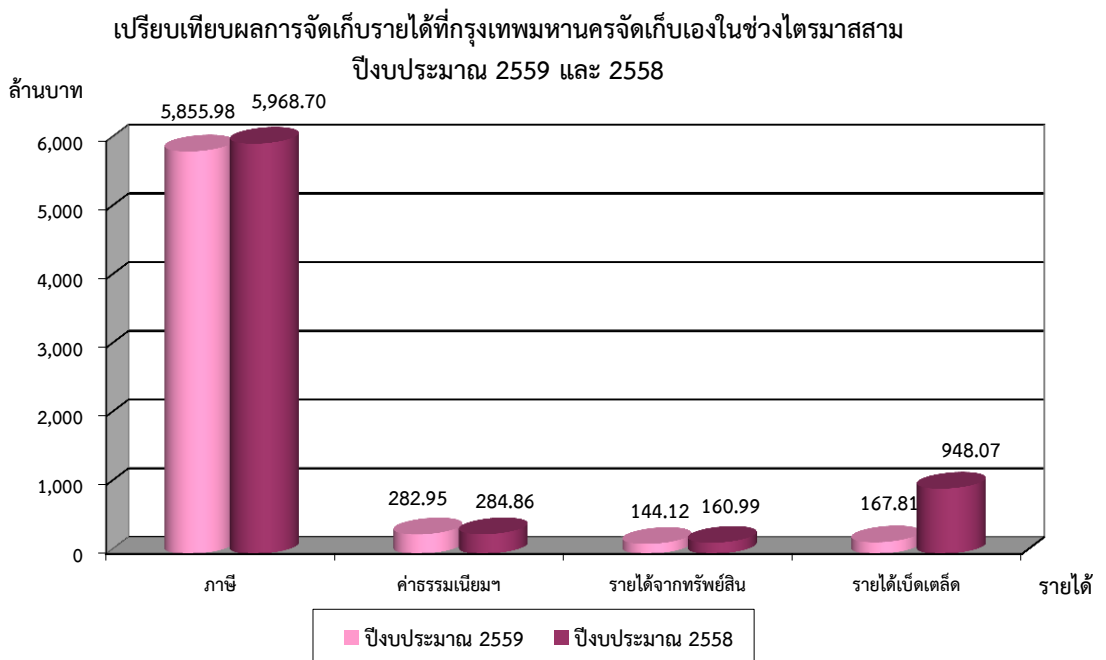
1.1 ภาษีบำรุงท้องที่ จัดเก็บได้รวม 54.01 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 2.20 ล้านบาทหรือร้อยละ 3.91 และจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 90.66 จากประมาณการที่ตั้งไว้

1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน จัดเก็บได้รวม 5,464.26 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 119.78 ล้านบาทหรือร้อยละ 2.15 และจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 68.67 จากประมาณการที่ตั้งไว้

1.3 ภาษีป้าย จัดเก็บได้รวม 337.04 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 9.18 ล้านบาทหรือร้อยละ 2.80 และจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 84.75 จากประมาณการที่ตั้งไว้

1.4 อากรแสตมป์ จัดเก็บได้รวม 681,000 บาท เพิ่มขึ้นจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 84,604 บาทหรือร้อยละ 14.19 และจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 64.89 จากประมาณการที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ชะลอตัวลดลงในช่วงไตรมาสสาม แม้จะเป็นช่วงของการยื่นแบบแจ้งรายการประเมินภาษีและรับชำระภาษี โดยเฉพาะเดือนเมษายนที่ต้องรับชำระภาษีบำรุงท้องที่ โดยมีสัดส่วนการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินเฉลี่ยร้อยละ 68.67 จากประมาณการที่ตั้งไว้ซึ่งถือว่าไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับจากประมาณการที่ตั้งไว้ ทำให้ในช่วงไตรมาสสี่จะต้องเร่งรัดการประเมินและตรวจสอบภาษีเพื่อให้สามารถจัดเก็บได้ตามประมาณการที่ตั้งไว้

2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ จัดเก็บได้รวม 282.95 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามปีงบประมาณ 2558 จำนวน 1.91 ล้านบาทหรือร้อยละ 0.67 และจัดเก็บรายได้สามไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 70.71 จากประมาณการที่ตั้งไว้ และรายได้จากค่าธรรมเนียมฯ ที่ลดลงกว่าปีที่ผ่านมา เป็นผลจากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมเก็บขนมูลฝอย และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายควบคุมอาคารที่ลดลง แสดงให้เห็นว่ากรุงเทพมหานครจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพการบริการด้านต่างๆ ให้ได้ทั่วถึง เพื่อให้ในปีงบประมาณ 2559 การจัดเก็บรายได้จากค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าบริการและค่าปรับเป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้

3. รายได้จากทรัพย์สิน จัดเก็บได้รวม 144.12 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามปีงบประมาณ 2558 จำนวน 16.88 ล้านบาทหรือร้อยละ 10.48 และจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 59.97 จากประมาณการ ซึ่งจัดเก็บได้ค่อนข้างน้อยมาก เป็นผลจากในช่วงไตรมาสสามปีงบประมาณ 2559 ได้รับรายได้จากทรัพย์สินลดลงทั้งค่าเช่าอาคารสถานที่ ค่าเช่าที่ดิน และดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร ลดลงคิดเป็นมูลค่า 6.00 , 6.40 และ 4.50 ล้านบาทตามลำดับจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว ทำให้ในภาพรวมรายได้จากทรัพย์สินมีสัดส่วนการจัดเก็บรายได้ในทิศทางที่ลดลงจากประมาณการที่ตั้งไว้

4. รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่นๆ เป็นรายได้จากการพาณิชย์ของ กรุงเทพมหานคร (สำนักงานธนุฑลของกรุงเทพมหานคร สำนักงานตลาดกรุงเทพมหานคร) จัดสรรนำส่งรายได้ให้กับกรุงเทพมหานคร โดยจะจัดสรรนำส่งรายได้ในช่วงไตรมาสสี่ของปีงบประมาณ 2558

5. รายได้เบ็ดเตล็ด จัดเก็บได้รวม 167.81 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามปีงบประมาณ 2558 จำนวน 780.25 ล้านบาทหรือร้อยละ 82.30 และจัดเก็บรายได้ 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 163.65 จากประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งถือว่าสูงกว่าประมาณการค่อนข้างมาก ส่วนในช่วงไตรมาสสามปีงบประมาณ 2559 ที่มีรายได้ลดลง เป็นผลจากการจัดเก็บรายได้ในทุกประเภทที่ลดลงค่อนข้างมาก จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

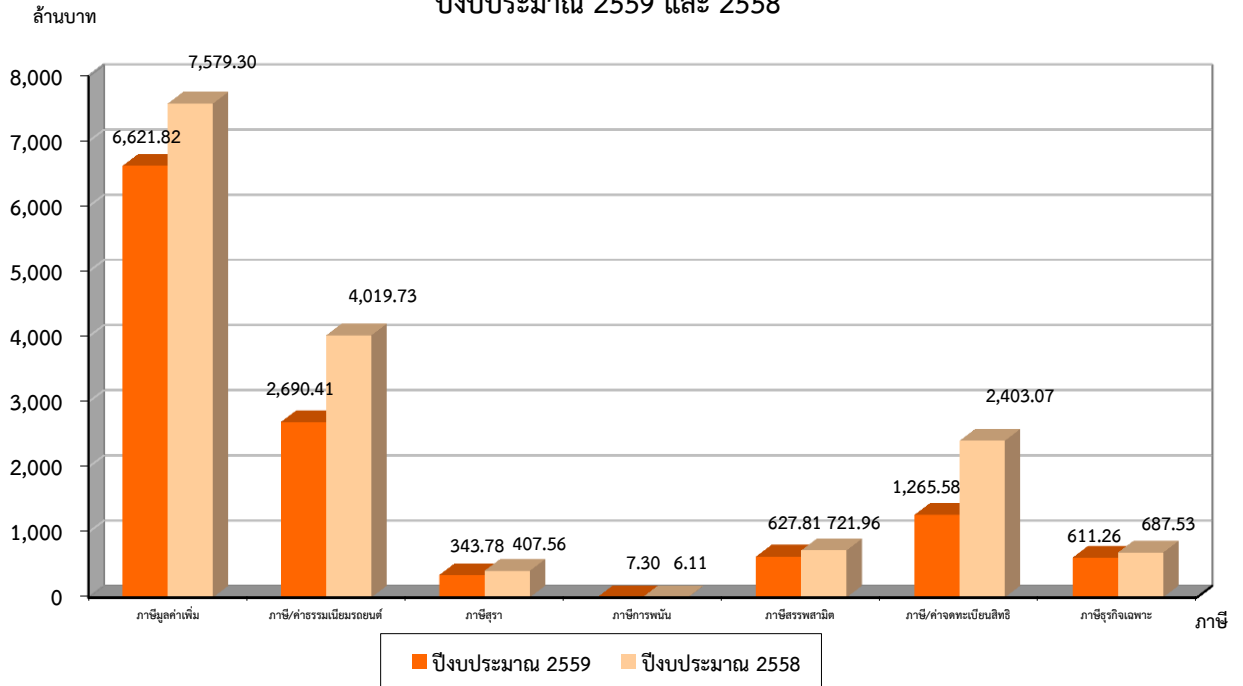
รายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้

การจัดเก็บรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ในช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2559 สามารถจัดเก็บรายได้ทั้งสิ้นจำนวน 12,167.96 ล้านบาท สะท้อนลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปี 2558 จำนวน 3,657.30 ล้านบาทหรือร้อยละ 23.11 ซึ่งเป็นผลจากการได้รับจัดสรรภาษีในทุกประเภทที่ลดลง และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ใน 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 มีผลการจัดเก็บภาษี/ค่าธรรมเนียมทุกประเภทในทิศทางที่ลดลง และมีสัดส่วนการจัดเก็บค่อนข้างน้อยจากประมาณการที่ตั้งไว้ ทำให้ภาพรวมสามารถจัดเก็บได้รวม 34,114.25 ล้านบาท สะท้อนลดลงจากช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว คิดเป็น 5,994.41 ล้านบาทหรือร้อยละ 14.95 และจัดเก็บได้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.25 จากประมาณการที่ตั้งไว้ เป็นผลจากเศรษฐกิจมีการฟื้นตัวอย่างช้าๆ และด้วยความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจและสถานการณ์ทางการเมืองทำให้เครื่องใช้การบริโภคและการลงทุนภาคเอกชนยังอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลต่อการจัดเก็บภาษีของหน่วยงานภาครัฐในบางรายการภาษีที่ไม่เป็นไปตามคาดการณ์ โดยมีรายละเอียดผลการจัดเก็บในช่วงไตรมาสสาม ดังนี้

1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม กรมสรรพากรจัดเก็บให้และกระทรวงมหาดไทยจัดสรรนำส่งรายได้ให้กรุงเทพมหานครรวมเป็นเงิน 6,621.82 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 957.48 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 12.63 ซึ่งในช่วงไตรมาสสามกรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรนำส่งรายได้ทุกเดือนในจำนวนที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เนื่องจากภาษีที่ได้รับนั้นเป็นภาษีของช่วงเวลาจัดเก็บก่อนหน้านี้ 2-3 เดือนที่การบริโภคภายในประเทศยังคงฟื้นตัวและทรงตัวในช่วงบางเดือน ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่มีการเติบโตอย่างช้าๆ และเมื่อพิจารณาสัดส่วนการจัดเก็บในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 62.09 ของประมาณการ ซึ่งถือว่าค่อนข้างน้อย อย่างไรก็ตาม หากรัฐบาลดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจเพื่อการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจและลดผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกได้เป็นอย่างดี คาดว่าภาครัฐบาลจะมีการจัดเก็บรายได้ได้เพิ่มขึ้น ทำให้ในช่วงไตรมาสสี่กรุงเทพมหานครจะได้รับการจัดสรรและนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มได้เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้

2. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน กรมการขนส่งทางบกจัดเก็บให้และนำส่งรายได้ในเขตกรุงเทพมหานครรวมเป็น 2,690.41 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 1,329.32 ล้านบาทหรือร้อยละ 33.07 โดยรายได้ใน 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.45 ของประมาณการที่ตั้งไว้ โดยกรุงเทพมหานครได้รับการนำส่งภาษี/ค่าธรรมเนียมฯ เข้าเพียง 2 เดือน (เดือนเมษายนและเดือนมิถุนายน) ในจำนวนที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่สัดส่วนรายได้เมื่อเทียบกับประมาณการ ยังมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น เป็นผลจากผู้บริหารยังคงมีความระมัดระวังในการใช้จ่ายสินค้า ทำให้อุปสงค์เพื่อการบริโภคในประเทศอยู่ในระดับต่ำโดยเฉพาะหมวดสินค้าคงทน(รถยนต์) ทำให้ปริมาณรถยนต์ที่จดทะเบียนใหม่เพิ่มขึ้นไม่มากนัก

เปรียบเทียบผลการจัดเก็บรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ในช่วงไตรมาสสาม
ปีงบประมาณ 2559 และ 2558

3. ภาษีสุรา กรมสรรพสามิตจัดเก็บให้และกระทรวงมหาดไทยจัดสรรรายได้ให้กรุงเทพมหานคร ตามสัดส่วนจำนวนประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร โดยนำส่งรายได้เป็นเงิน 343.78 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 63.78 ล้านบาทหรือร้อยละ 15.65 และได้รับรายได้ใน 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 69.41 ของประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งในช่วงไตรมาสสาม กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรนำส่งรายได้เข้าทุกเดือน แต่มีจำนวนเงินภาษีต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และสัดส่วนรายได้เมื่อเทียบกับประมาณการถือว่ามีส่วนที่ค่อนข้างน้อย ทำให้คาดว่าในปีงบประมาณนี้ กรุงเทพมหานครจะมียอดการจัดสรรภาษีสุราที่ใกล้เคียงกับประมาณการที่ตั้งไว้

4. ภาษีการพนัน เป็นภาษีที่สมาคมราชกรีฑาสโมสร ราชตฤณมัยสมาคมจ่ายให้อัตราร้อยละสองครึ่งของภาษีที่จัดเก็บได้ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีรายได้เป็นเงิน 7.30 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 1.19 ล้านบาทหรือร้อยละ 19.42 และได้รับรายได้ใน 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 47.26 จากประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งถือว่าต่ำกว่าประมาณการค่อนข้างมาก เป็นผลจากราชตฤณมัยสมาคมนำส่งภาษีให้กรุงเทพมหานครล่าช้าและตลาดเคลื่อนจากฐานภาษีตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 มาตรา 16 วรรค 2 ประกอบกฎกระทรวง ฉบับที่ 17 ข้อ 12 โดยไม่มีเหตุผลชี้แจงใดๆ ซึ่งอยู่ในขั้นของการพิจารณาฟ้องร้องและยังไม่ได้ข้อยุติ ทำให้ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2554 ยอดภาษีที่นำส่งในแต่ละเดือนลดลงค่อนข้างมากมาโดยตลอด

5. ภาษีสรรพสามิต กรมสรรพสามิตจัดเก็บให้และกระทรวงมหาดไทยจัดสรรรายได้ให้กรุงเทพมหานครตามสัดส่วนจำนวนประชากรตามหลักฐานทะเบียนราษฎร โดยนำส่งรายได้เป็นเงิน 627.81 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 94.14 ล้านบาทหรือร้อยละ 13.04 โดยรายได้ใน 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.13 จากประมาณการที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อยมาก โดยได้รับการจัดสรรและนำส่งภาษีสรรพสามิตเข้าทุกเดือน ในจำนวนที่ต่ำกว่าช่วงไตรมาสสามของปีที่ผ่านมา ซึ่งสัดส่วนที่ได้รับในช่วง 3 ไตรมาสแรกที่ค่อนข้างน้อย เป็นผลจากภาครัฐมีการกำหนดนโยบายด้านภาษีที่ทำให้กระทบต่อการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในหลายประเภท เช่น การปรับโครงสร้างอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2559 การปรับขึ้นอัตราภาษีน้ำมันดีเซลและเบนซิน

ซึ่งคาดว่าตลอดทั้งปีงบประมาณ กรุงเทพมหานครจะได้รับการจัดสรรและนำส่งภาษีไม่เป็นไปตามที่ตั้งประมาณการไว้

6. ภาษีและค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสิทธิ/นิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ กรมที่ดินจัดเก็บภาษีในเขตกรุงเทพมหานครและนำส่งรายได้รวม 1,265.58 ล้านบาท ลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 1,137.49 ล้านบาทหรือร้อยละ 47.33 ซึ่งในช่วงไตรมาสสาม กรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรนำส่งรายได้เข้าเพียงเดือนพฤษภาคมและเดือนมิถุนายน 2559 ทำให้ยอดการจัดสรรรายได้มีจำนวนที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เมื่อพิจารณาภาพรวมการจัดเก็บในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นร้อยละ 52.13 จากประมาณการ และต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ 32.92 เป็นผลจากมาตรการลดค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ลงเหลือร้อยละ 0.01 ตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 28 เมษายน 2559 ซึ่งผลของมาตรการดังกล่าวจะทำให้ปริมาณการทำธุรกรรมการโอน จำนองและการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์มีมากขึ้น แต่ยอดรายได้จากการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมจะมีจำนวนที่ลดลง ส่งผลโดยตรงต่อกรุงเทพมหานครที่จะได้รับการจัดสรรภาษีที่จะลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

7. ภาษีธุรกิจเฉพาะ กรมสรรพากรและกรมที่ดินจัดเก็บให้และจัดสรรตามแหล่งกำเนิดของภาษี โดยมีรายได้รวม 611.26 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 76.27 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 11.09 และได้รับรายได้ใน 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 58.35 จากประมาณการที่ตั้งไว้ โดยในช่วงไตรมาสสามกรุงเทพมหานครได้รับการจัดสรรนำส่งรายได้เข้าทุกเดือนในจำนวนที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นผลจากรายได้ภาคครัวเรือนและการทำธุรกรรมภาคการเงินและภาคอสังหาริมทรัพย์ ยังขยายตัวไม่มากนัก แม้รัฐบาลจะดำเนินมาตรการต่างๆ เพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ และคาดว่ากรุงเทพมหานครจะได้รับผลกระทบจากการจัดสรรภาษีธุรกิจเฉพาะไม่เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้

สรุปและคาดการณ์รายได้ของกรุงเทพมหานคร

ไตรมาสสามปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครมีผลการจัดเก็บรายได้ในช่วงไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2559 ทั้งสิ้นจำนวน 18,618.82 ล้านบาท ต่ำกว่าไตรมาสสามของปีงบประมาณ 2558 จำนวน 4,569.07 ล้านบาทหรือร้อยละ 19.70 ซึ่งการจัดเก็บรายได้ที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา เป็นผลจากการจัดเก็บรายได้ทั้งที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองและที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ลดลง โดยการจัดเก็บรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ในส่วนของภาษี และค่าธรรมเนียมในเกือบทุกประเภท ที่ได้รับการจัดสรรและนำส่งรายได้ต่ำกว่าช่วงไตรมาสสามของปีที่ผ่านมา เนื่องจากไม่ได้รับการจัดสรรรายได้ให้เป็นไปตามงวดเวลา เป็นผลจากมาตรการลดค่าธรรมเนียมสำหรับการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ลงเหลือร้อยละ 0.01 ตั้งแต่วันที่ 29 ตุลาคม 2558 ถึงวันที่ 28 เมษายน 2559 ซึ่งจะทำให้ปริมาณการทำธุรกรรมการโอน จำนองและการซื้อขายอสังหาริมทรัพย์มีมากขึ้น แต่ยอดรายได้จากการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียมจะมีจำนวนที่ลดลง ส่งผลโดยตรงต่อกรุงเทพมหานครที่จะได้รับการจัดสรรภาษีที่จะลดลง แม้ว่าภาคธุรกิจด้านอสังหาริมทรัพย์จะมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง (โดยเฉพาะอสังหาริมทรัพย์ตามแนวรถไฟฟ้า BTS และ MRT) ตามโครงการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งของภาครัฐ และมาตรการภาครัฐในการกำหนดนโยบายภาษีที่ชัดเจนเพื่อใช้ในการกระตุ้นเศรษฐกิจ ประกอบกับภาษีมูลค่าเพิ่มที่ได้รับนั้นเป็นภาษีของช่วงเวลาจัดเก็บก่อนหน้านี้ 2-3 เดือนที่การบริโภคภายในประเทศยังคงฟื้นตัวและทรงตัวในช่วงบางเดือน จากภาวะเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวอย่างช้า ทำให้ส่วนราชการต่างๆ ยังคงจัดเก็บภาษีได้สูงกว่าที่คาดการณ์ไว้ไม่มากนัก ยกเว้นภาษีการพนันกรุงเทพมหานครยังคงมียอดภาษีที่ลดลงค่อนข้างมากในแต่ละเดือน เนื่องจากราชตฤณัมัยสมาคมยังคงนำส่งภาษีให้กรุงเทพมหานครล่าช้า และคลาดเคลื่อนจากฐานภาษีตามพระราชบัญญัติการพนัน พุทธศักราช 2478 มาตรา 16 วรรค 2 ประกอบ

กฎกระทรวง ฉบับที่ 17 ข้อ 12 โดยไม่มีเหตุผลชี้แจงใดๆ ซึ่งอยู่ในขั้นของการพิจารณาฟ้องร้องและยังไม่ได้ข้อยุติ อย่างไรก็ตามภาพรวมรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ยังคงขยายตัวเพิ่มขึ้นจากช่วงไตรมาสสามของปีที่ผ่านมา ร้อยละ 4.45 และมีสัดส่วนการได้รับจัดสรรรายได้เมื่อเทียบกับประมาณการในทิศทางที่ดีและเป็นไปตามประมาณการร้อยละ 78.16

ในขณะที่รายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง มีผลการจัดเก็บภาษีและรายได้ในเกือบทุกประเภทต่ำกว่าช่วงไตรมาสสามของปีที่ผ่านมา ยกเว้นภาษีป้าย ทั้งที่เป็นช่วงเวลาของการยื่นแบบแจ้งรายการประเมินภาษีและรับชำระภาษี จึงทำให้ภาพรวมรายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองชะลอตัวลดลงจากช่วงไตรมาสสามของปีที่ผ่านมา ร้อยละ 12.38 และสัดส่วนการจัดเก็บเมื่อเทียบกับประมาณการคิดเป็นร้อยละ 75.43 ซึ่งหากกรุงเทพมหานครมีการเร่งรัดและสำรวจพื้นที่ที่อยู่ในพิกัดภาษีอย่างต่อเนื่อง คาดว่าในช่วงไตรมาสสี่ กรุงเทพมหานครจะมีรายได้จากภาษีที่เพิ่มมากขึ้นและเป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้

3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 (ตุลาคม 2558 – มิถุนายน 2559) กรุงเทพมหานครจัดเก็บรายได้ 45,579.41 ล้านบาท ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาคิดเป็น 8,557.09 ล้านบาทหรือร้อยละ 15.81 และเมื่อเปรียบเทียบกับประมาณการจัดเก็บได้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65.11 จากประมาณการที่ตั้งไว้ โดยการจัดเก็บรายได้ทั้งที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองและที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 75.43 และ 62.25 จากประมาณการที่ตั้งไว้ และเมื่อเปรียบเทียบกับช่วง 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณที่ผ่านมารายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองจัดเก็บได้ต่ำกว่าคิดเป็นร้อยละ 18.27 และรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้จัดเก็บได้ต่ำกว่าคิดเป็นร้อยละ 14.95 ซึ่งผลการจัดเก็บรายได้ในภาพรวมดังกล่าวถือว่ามีแนวโน้มอัตราการขยายตัวในอัตราที่ลดลง เป็นการส่งสัญญาณที่ไม่ดีต่อการจัดเก็บรายได้ แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละภาษีของที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ โดยเฉพาะภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ซึ่งถือเป็นภาษีที่กรุงเทพมหานครได้รับรายได้ในแต่ละปีในสัดส่วนที่สูง กลับมีสัดส่วนการได้รับจัดสรรจากประมาณการที่ตั้งไว้ค่อนข้างน้อย ทำให้คาดว่าในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครอาจจะได้รับจัดสรรภาษีบางประเภทที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ใกล้เคียงกับประมาณการที่ตั้งไว้

จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศที่มีการฟื้นตัวอย่างช้าๆ มีเพียงภาคการท่องเที่ยวและการใช้จ่ายลงทุนของภาครัฐที่เป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยภาครัฐเรือและภาคธุรกิจมีการใช้จ่ายและลงทุนอย่างระมัดระวัง จนทำให้อุปสงค์เพื่อการบริโภคการลงทุนอยู่ในระดับต่ำ กระทบต่อการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการจัดเก็บรายได้ของภาครัฐและกรุงเทพมหานคร โดยผลการจัดเก็บรายได้กรุงเทพมหานครในภาพรวมช่วง 3 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2559 ดังกล่าวทำให้มีการขยายตัวในอัตราที่ลดลงจากปีที่ผ่านมาและมีสัดส่วนการจัดเก็บในระดับที่ค่อนข้างน้อย ดังนั้นกรุงเทพมหานครควรออกมาตราการกำชับให้หน่วยงานจัดเก็บรายได้เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยเฉพาะภาษีค้างชำระของกรุงเทพมหานคร ตรวจสอบขยายฐานผู้เสียภาษีให้ครบถ้วน รวมถึงการสร้างกรอบวินัยทางการเงินการคลังของกรุงเทพมหานคร และสิ่งที่สำคัญควรติดตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและนโยบายด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจและมาตรการด้านภาษีของภาครัฐอย่างใกล้ชิด เนื่องจากจะมีผลต่อการจัดสรรรายได้ของหน่วยงานภาครัฐให้กับกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มั่นใจว่าในปีงบประมาณ 2559 กรุงเทพมหานครจะสามารถจัดเก็บรายได้และบริหารงบประมาณของกรุงเทพมหานครให้เป็นไปตามประมาณการที่ตั้งไว้

ตารางที่ 1 ผลการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครไตรมาสสามปีงบประมาณ 2559

(เดือนเมษายน 2559 - เดือนมิถุนายน 2559)

ประเภทรายได้	ประมาณการ ปี 2559	ผลการจัดเก็บ ไตรมาสสาม ปีงบ 2559	ผลการจัดเก็บ ไตรมาสสาม ปีงบ 2558	เปรียบเทียบการขยายตัว (เพิ่มขึ้น/ลดลง)	
				จำนวน	ร้อยละ
กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง					
1. ภาษีอากร					
1.1 ภาษีบำรุงท้องที่	130,000,000	54,009,896.11	56,210,196.30	-2,200,300.19	-3.91
1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	11,200,000,000	5,464,256,118.61	5,584,039,448.01	-119,783,329.40	-2.15
1.3 ภาษีป้าย	800,000,000	337,036,229.35	327,858,049.55	9,178,179.80	2.80
1.4 อากรฆ่าสัตว์	2,800,000	681,000.00	596,396.00	84,604.00	14.19
รวมภาษีอากร	12,132,800,000	5,855,983,244.07	5,968,704,089.86	-112,720,845.79	-1.89
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่ารับและค่าบริการ	1,100,000,000	282,946,190.64	284,856,078.62	-1,909,887.98	-0.67
3. รายได้จากทรัพย์สิน	900,000,000	144,115,161.05	160,991,685.43	-16,876,524.38	-10.48
4. รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่น	56,200,000	0.00	0.00	0.00	
5. รายได้เบ็ดเตล็ด	1,011,000,000	167,814,050.80	948,068,814.76	-780,254,763.96	-82.30
รวมกรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง	15,200,000,000	6,450,858,646.56	7,362,620,668.67	-911,762,022.11	-12.38
ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้					
1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	24,500,000,000	6,621,816,458.74	7,579,296,859.73	-957,480,400.99	-12.63
2. ภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์ฯ	11,800,000,000	2,690,412,321.95	4,019,734,713.53	-1,329,322,391.58	-33.07
3. ภาษีสุรา	1,080,000,000	343,778,978.24	407,563,614.32	-63,784,636.08	-15.65
4. ภาษีการพนัน	40,000,000	7,295,650.67	6,109,370.28	1,186,280.39	19.42
5. ภาษีสรรพสามิต	2,800,000,000	627,811,962.04	721,955,616.39	-94,143,654.35	-13.04
6. ภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิ	11,350,000,000	1,265,583,464.00	2,403,073,561.00	-1,137,490,097.00	-47.33
7. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	3,230,000,000	611,258,321.14	687,527,807.64	-76,269,486.50	-11.09
รวมส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้	54,800,000,000	12,167,957,156.78	15,825,261,542.89	-3,657,304,386.11	-23.11
รวมรายได้ประจำ	70,000,000,000	18,618,815,803.34	23,187,882,211.56	-4,569,066,408.22	-19.70
รายได้พิเศษ เงินสะสมจ่ายขาด					
รวมรายได้ทั้งสิ้น	70,000,000,000	18,618,815,803.34	23,187,882,211.56	-4,569,066,408.22	-19.70

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง

ตารางที่ 2 ผลการจัดเก็บรายได้ของกรุงเทพมหานครช่วง 3 ไตรมาสแรกปีงบประมาณ 2559
 (เดือนตุลาคม 2558 - เดือนมิถุนายน 2559)

ประเภทรายได้	ประมาณการ ปี 2559	ผลการจัดเก็บ ช่วง3ไตรมาสแรก ปีงบ 2559	ผลการจัดเก็บ ช่วง3ไตรมาสแรก ปีงบ 2558	เปรียบเทียบการขยายตัว (เพิ่มขึ้น/ลดลง)		เปรียบเทียบรายได้ 3 ไตรมาสแรกกับประมาณการ คิดเป็นสัดส่วน (ร้อยละ)
				จำนวน	ร้อยละ	
กรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง						
1. ภาษีอากร						
1.1 ภาษีบำรุงท้องที่	130,000,000	117,859,559.82	118,059,989.45	-200,429.63	-0.17	90.66
1.2 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน	11,200,000,000	7,691,443,823.71	9,462,198,912.39	- 1,770,755,088.68	-18.71	68.67
1.3 ภาษีป้าย	800,000,000	677,964,157.48	706,983,303.27	- 29,019,145.79	-4.10	84.75
1.4 อากรแสตมป์	2,800,000	1,817,000.00	1,807,096.00	9,904.00	0.55	64.89
รวมภาษีอากร	12,132,800,000	8,489,084,541.01	10,289,049,301.11	- 1,799,964,760.10	-17.49	69.97
2. ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับและค่าบริการ	1,100,000,000	777,838,136.67	847,326,309.40	- 69,488,172.73	-8.20	70.71
3. รายได้จากทรัพย์สิน	900,000,000	539,732,795.88	598,449,322.42	-58716526.54	-9.81	59.97
4. รายได้จากการสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจกรรมอื่น	56,200,000	4,000,000.00	0.00	-	-	-
5. รายได้เบ็ดเตล็ด	1,011,000,000	1,654,497,256.26	2,293,004,320.93	- 638,507,064.67	-27.85	163.65
รวมกรุงเทพมหานครจัดเก็บเอง	15,200,000,000	11,465,152,729.82	14,027,829,253.86	- 2,562,676,524.04	-18.27	75.43
ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้						
1. ภาษีมูลค่าเพิ่ม	24,500,000,000	15,213,207,513.28	18,013,946,746.09	- 2,800,739,232.81	-15.55	62.09
2. ภาษี/ค่าธรรมเนียมรถยนต์	11,800,000,000	8,903,142,570.18	8,555,868,673.65	347,273,896.53	4.06	75.45
3. ภาษีสุรา	1,080,000,000	749,590,143.30	945,789,476.72	- 196,199,333.42	-20.74	69.41
4. ภาษีการพนัน	40,000,000	18,904,339.23	20,226,313.69	- 1,321,974.46	-6.54	47.26
5. ภาษีสรรพสามิต	2,800,000,000	1,428,173,787.75	1,535,849,974.93	- 107,676,187.18	-7.01	51.01
6. ภาษีและค่าจดทะเบียนสิทธิ	11,350,000,000	5,916,492,501.00	8,820,204,995.00	- 2,903,712,494.00	-32.92	52.13
7. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	3,230,000,000	1,884,742,401.31	2,216,777,309.83	- 332,034,908.52	-14.98	58.35
รวมส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้	54,800,000,000	34,114,253,256.05	40,108,663,489.91	- 5,994,410,233.86	-14.95	62.25
รวมรายได้ประจำ	70,000,000,000	45,579,405,985.87	54,136,492,743.77	- 8,557,086,757.90	-15.81	65.11
รายได้พิเศษ เงินสะสมจ่ายขาด						
รวมรายได้ทั้งสิ้น	70,000,000,000	45,579,405,985.87	54,136,492,743.77	- 8,557,086,757.90	-15.81	65.11

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักการคลัง